

Svikmølle, man sætter i Gang, som langt fra at male Guld til Staten meget snarere vil paaføre Samfundet meget store Udgifter.

Men saa profeteres der ogsaa, at hvis de to Ministres Ønsker om, at Opdragelses- og Aandssvageanstalterne skal tage deres Forbrug fra Fængslerne, opfyldes, vil man være i Stand til at projektere Udvidelser af forskellige Arbejdsgrene i Fængslerne. Det er lysende og lovende Udsigter. Desværre vil vistnok en Udvikling i den Retning føre stadig flere og flere ind i Fængslerne. Jeg mener, at der bør skaffes Fangerne Beskæftigelse, der ikke æder de private ud eller skaber flere arbejdsløse og dermed Fare for, at vi faar flere Forbrydere. Der maa kunne findes saadanne Virkheder, Grene af Produktionslivet, at det kan lade sig gøre; i hvert Fald maa man hævde, at Fangerne lige saa godt kan gaa arbejdsløse som private Arbejdere, de bør ikke have Privilegium paa at faa Arbejde frem for de frie, ustraffede Arbejdere, naar der er Arbejdsløshed baade udenfor og indenfor Fængslerne. Jeg tror ikke paa Betydningen af Fangernes haandværksmæssige Arbejde. Hvad lærer Fangerne ved det haandværksmæssige Arbejde, de beskæftiges med i Fængslerne? De gør en hel Del Skade for det private Erhvervsliv, men de lærer i Virkeligheden ingenting. Tror man, at en Fange, der kommer til at staa og banke Blikdaaser ud i et Fængsel, derfor bliver Blikkenslager og kan klare sig ved dette Haandværk, naar han kommer udenfor? Jeg tror ikke, det har nogen Betydning. Man kan lige saa godt beskæftige Fangerne med et hvilket som helst andet Arbejde. Der kan kun blive Tale om et passende Tidsfordriv, der hindrer aandelig Demoralisation, og det maa kunne findes, uden at man behøver at gribe ind i de private Erhverv og skabe den store Arbejdsløshed eller forøge den. Dette er nemlig Tilfældet. Jeg kunde nævne adskillige Eksempler paa, at private Arbejdere er blevet afskediget af deres Mester med den Motivering, at nu var dette eller hint Arbejde blevet taget fra ham og overdraget til Fængslerne; det drejer sig, som sagt, i alle Tilfælde om Statsinstitutioner.

Men der er ogsaa adskillige andre Omraader, hvor den højtærede Regering eller i hvert Fald flere af de højtærede Ministre ikke kunde administrere anderledes, end de gør, hvis de tilsigtede at vedligeholde eller forøge Arbejdsløsheden. Jeg skal nævne et Eksempel, nemlig Udvidelsen af Aarhus Personbanegaard. Man vil vide, at der er paabegyndt en stor ny Personbanegaard i Aarhus. Beløbet til dette Arbejde er paa

Finanslovsforslaget for det kommende Aar halveret, idet der kun foreslaas 500 000 Kr. Der begyndtes i 1919—20 med 500 000 Kr., i 1920—21 var Bevillingen 500 000 Kr., i 1921—22 2 Mill. Kr. Det var den rigtige Vej at gaa; naar man begynder et saadant Millionarbejde, saa begynder man smaat, og saa stiger Bevillingerne Aar for Aar, indtil Arbejdet er færdigt, idet man søger at forcere det saa stærkt som muligt. Men i 1922—23, altsaa i indeværende Aar, begynder man at gaa den modsatte Vej; da nedsætter man Bevillingen til Halvdelen af det foregaaende Aars Bevilling, nemlig 1 Mill. Kr., og nu for 1923—24 foreslaas dette igen halveret til 500 000 Kr. Det er den forkerte Vej at gaa, og skal Aarhus Personbanegaard gennemføres i det Tempo, vil den først blive færdig til vore Børns Børnebørn eller saadant noget; skal det blive ved at gaa, som det er gaaet i de sidste Aar med en stadig Halvering af Bevillingen, vil der gaa Menneskealdrer, inden de 16 Mill. Kr., som er stipuleret til dette Arbejde, er brugt. Dertil kommer, at der paa dette Finanslovsforslag heller ikke er noget som helst til den ny paabegyndte direkte Aarhus—Randers Bane.

Denne Fremgangsmaade er dobbelt forkastelig under Hensyn til Arbejdsløsheden, og man kunde fristes til at spørge, om det er et bevidst Træk fra den højtærede Ministers Side mod den socialdemokratiske styrede Aarhus Kommune. Arbejdsløsheden er stor i denne Kommune, og den vil blive endnu langt større til Vinteren, særlig naar man skal til at afskedige dem, der nu arbejder, fordi Bevillingen til Personbanegaarden til næste Aar halveres. Men ogsaa i anden Henseende er dette højest beklageligt. De ærede Medlemmer og andre, der i denne Tid kommer til Aarhus, vil se, at man nede ved Personbanegaarden har liggende Bjerge af Jord, som i den tørre Tid nok kan befares, men som det vil blive meget ubehageligt at færdes over og ved Siden af, naar Vinteren og den mere vaade Tid indtræffer. Det er en meget stor Ubehagelighed, man herved vil paaføre ikke blot Aarhus Bys Befolkning, men ogsaa den store Mængde Landboere og andre, som har Ærinde i Byen, og for hvem Aarhus gerne vilde gøre alt muligt i Retning af, at de kunde befinde sig vel under et Besøg i Byen. Men det tager den højtærede Trafikminister intet Hensyn til. Der er Udsigt til, at disse Jordvolde og det Morads, der kan forventes at ville blive dør, kan blive liggende i Aarevis ganske uden Nødvendighed.

Aarhus Kommune har selv bragt et